

Mũi dùi sinh học t khoa học

Khoa Ngôn ngữ học trân trọng kính mời các nhà khoa học, các giảng viên, NCS, HVCH tũi dũi buũi i Tũi a đàm khoa học vũi i phũi n thuyũi t trình cũi a GS. TS. Mark Alves đũi n tũi Đũi i hũi c Montgomery (Mũi), vũi i các nũi i dung sau:

1. Báo cáo nghiên cũi u:

Đũi liũi u liên ngành: chi Vietic kũi t nũi i vũi i văn hóa Đông Sơn

2. Chia sũi kinh nghiũi m công bũi quũi cũi tũi

- Thời gian: **9h00 - 11h00** ngày thũi 5 Tũi, **22/5/2019**

- Đũi a đũi m: **Phòng 307, nhà E, Trũi ng Đũi i hũi c Khoa hũi c xã hũi i & Nhân văn, 336 Nguyễn n Trũi, Hà Nũi i.** ☐ ☐ ☐

Sau đây là tóm tũi t báo cáo nghiên cũi u:

Dữ liệu liên ngành: chi Vietic kết nối với văn hóa Đông Sơn

Tiếng Việt là ngôn ngữ chính ở đồng bằng sông Hồng và trước đây nhiều thế kỷ trước. Tuy nhiên, sự pha trộn phức tạp của các ngôn ngữ ở khu vực này đã đặt ra vấn đề rằng liệu đã có một hay nhiều ngôn ngữ chính trước sự di cư đồng bằng sông Hồng trong thời kỳ văn hóa Đông Sơn trước khi nhà Hán đặt chân đến. Nó có thể là một ngôn ngữ vốn dĩ là Vietic, ngôn ngữ tổ tiên của tiếng Việt, tiếng Mường và hai chục ngôn ngữ Vietic ở phía nam châu thổ sông Hồng, hoặc có thể là các nhóm ngôn ngữ khác, như tiếng Tai, hay thậm chí có thể có cả các khả năng khác nữa. Dữ liệu từ vựng cung cấp bằng chứng mạnh mẽ rằng Vietic đã được nói ở Giao Chi trong thiên niên kỷ thứ nhất sau Công nguyên. Dữ liệu từ vựng cũng chứng minh rằng trong thời kỳ tiền Việt-Mường, tiếng Tai và tiếng Vietic đều mượn từ vựng tiếng Hán, vốn từ mượn này trong hai ngôn ngữ có phần trùng nhau nhưng phần lớn là khác biệt. Sự khác biệt này có nghĩa là những từ tiền Hán-Việt đã được mượn từ tiếng Hán chứ không phải qua tiếng Tai. Tuy nhiên, cần thận trọng phải có nhiều dữ liệu hơn để kết nối Vietic với văn hóa Đông Sơn. Dữ liệu khảo cổ học hiện tại, bao gồm dữ liệu về văn hóa vật chất và dữ liệu khảo cổ học di truyền, đã mang lại manh mối cho giả thuyết rằng những người nói ngôn ngữ Nam Á cổ xưa (trước khi Nam Á phân nhánh thành Vietic) đã vào đồng bằng sông Hồng vào khoảng 2000 năm trước Công nguyên. Tuy nhiên, dữ liệu ADN còn lại trong những hài cốt được tìm thấy ở đồng bằng sông Hồng cho thấy rằng vào khoảng giữa thiên niên kỷ thứ nhất trước Công nguyên, cả Tai và Vietic đều đã được nói ở đồng bằng sông Hồng. Một số dữ liệu từ vựng tiếng Tai, chứng minh rằng các từ ngữ thuộc về nông nghiệp (liên quan đến quản lý ruộng nương) và thuật ngữ thủ công nghiệp không phải của Trung Quốc cho thấy có sự tiếp xúc ngôn ngữ và văn hóa Tai-Vietic ở những giai đoạn đầu. Tuy nhiên, sự tiếp xúc Tai-Vietic vào thời tiền sử vẫn còn là một câu hỏi chưa có câu trả lời.

Interdisciplinary data showing Vietic in the Dong Son culture

Vietnamese is the dominant language in the Red River Delta and has been for many centuries. However, the complex mixture of languages in the region makes the question of the dominant language or languages spoken in the Red River Delta during the Dong Son culture before the arrival of the Han less certain. It could have been Vietic, the ancestral language of Vietnamese, Muong, and the two dozen other conservative Vietic languages to the south of the Red River Delta, or could it have been other language groups, such as neighboring Tai, or even other possibilities? Linguistic data provides strong evidence that Vietic was spoken in Giao Chi

in the first millennium CE. The lexical data also demonstrates that in the pre-Viet-Muong period, Chinese loanwords in Tai and Vietic overlap some but are overall distinct, meaning Early Sino-Vietnamese words were directly borrowed from Chinese, not via Tai. Nevertheless, more data is necessary to connect Vietic to the Dong Son culture. Current archaeological data, including material culture and archaeogenetic data, strongly supports the hypothesis that Austroasiatic speakers (before the divergence into Vietic) entered the RRD around 2000 BCE. However, by the mid-first millennium BCE, DNA of remains in the RRD suggest that both Tai and Vietic were spoken in the RRD. Some Tai lexical data, such as words for water management and non-Chinese trade terms suggest Tai-Vietic contact in early periods. However, prerecorded Tai-Vietic contact remains murky.